

Minister Zdrowia

ZPP.050.50.2025.DL

Warszawa, 04 lipca 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 10102 złożoną przez Pana Jacka Osucha, Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, w sprawie działań mających na celu zmianę przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Uprzejmie informuję, że postulaty zawarte w rezolucji nr 10/XIV/2024 Rady Miasta Krakowa z dnia 20 listopada 2024 r., skierowanej pierwotnie do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, były przedmiotem analizy Ministerstwa Zdrowia a odpowiedź w tej sprawie, skierowana do Pana Jakuba Koska, Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa, udzielona została pismem z dnia 23 grudnia 2024 r.

Odnosnie do pierwszego postulatu wskazanego w ww. rezolucji, dotyczącego zmiany przepisu art. 18 ust. 10 pkt 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwanej dalej „ustawą”, poprzez zmianę przesłanki cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z: „w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych” na: „w związku z działalnością punktu sprzedaży” wskazano, że Ministerstwo Zdrowia, po konsultacji z Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (KCPU), nie znajduje uzasadnienia dla jej uwzględnienia. Zgodnie z ww. przepisem ustawy zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych cofa się w przypadku powtarzającego się co najmniej dwukrotnie w okresie 6 miesięcy, w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy, zakłócania porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez dany punkt sprzedaży, gdy prowadzący ten punkt nie powiadamia

organów powołanych do ochrony porządku publicznego. Oznacza to, że aby doszło do cofnięcia zezwolenia muszą zostać spełnione kumulatywnie następujące przesłanki:

- 1) w okresie 6 miesięcy doszło co najmniej dwukrotnego zakłócenia porządku publicznego;
- 2) doszło do „zakłócenia porządku publicznego” – chodzi tu nie tylko o popełnienie wykroczenia wskazanego w przepisie art. 51 ust. 1 kodeksu wykroczeń (zakłócanie spokoju, porządku publicznego i ciszy nocnej), ale wszelkich czynów zabronionych, których konsekwencją jest zakłócenie porządku publicznego czyli np. spożywanie napojów alkoholowych wbrew zakazowi, bójki/pobicie, niszczenie mienia itp.;
- 3) zakłócenie musi nastąpić w miejscu sprzedaży lub jego najbliższej okolicy;
- 4) ponadto należy udowodnić związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy wystąpieniem zakłócenia porządku publicznego, a sprzedażą napojów alkoholowych (zakłócenie porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez dany, konkretny punkt sprzedaży);
- 5) gdy prowadzący ten punkt nie powiadamia organów powołanych do ochrony porządku publicznego.

Takie sformułowanie przesłanek cofnięcia zezwolenia rzeczywiście powoduje, że do skutecznego cofnięcia zezwolenia dochodzi jedynie, gdy dojdzie do wyczerpania wszystkich powyższych przesłanek. Mechanizm ten z jednej strony ma chronić przedsiębiorców przed pochopną decyzją organu, z drugiej strony zapewniać eliminację z rynku sprzedaży napojów alkoholowych nierzetelnych sprzedawców. Warto w tym miejscu przytoczyć orzecznictwo w tej kwestii: „zakłóceniem porządku publicznego w rozumieniu art. 18 ust. 10 pkt 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości są wszelkie nieakceptowalne z punktu widzenia porządku publicznego zdarzenia mające związek z dystrybucją napojów alkoholowych, niekoniecznie z nabyciem przez konkretnego uczestnika zdarzenia alkoholu w danym punkcie, a o związku przyczynowym pomiędzy zakłóceniem porządku publicznego a sprzedażą napojów alkoholowych można mówić gdy zostanie wykazane, że gdyby nie sprzedaż napojów alkoholowych to nie doszłoby do zakłócenia porządku publicznego. W sytuacji gdy nie zostanie stwierdzone, że osoby zakłócające porządek publiczny są pod wpływem alkoholu, nie można uznać aby wykazano omawiany związek przyczynowy” (*vide* wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 22 marca 2023 r. sygn. akt III SA/GI 844/22).

KCPU (a wcześniej Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - PARPA) od wielu lat otrzymuje sygnały od samorządów lokalnych, że wykazanie ww. związku przyczynowo-skutkowego w postępowaniach administracyjnych w przedmiocie

cofnięcia zezwolenia jest trudne i wiele spraw, w których cofnięto zezwolenie w pierwszej instancji, nie utrzymuje się w instancji odwoławczej. Niemniej jednak nie uzasadnia to jednakże zasadności zmiany przesłanki w postaci „zakłócania porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez dany punkt sprzedaży” na „zakłócania porządku publicznego w związku z działalnością punktu sprzedaży”. Wydaje się, że skoro przepis dotyczy cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, to zakłócenia porządku publicznego powodowane przez klientów ww. punktu muszą mieć związek ze sprzedażą napojów alkoholowych w danym punkcie sprzedaży, a nie generalnie z jego działalnością.

Wartym podzielenia wydaje się postulat zakazu wydawania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – przez okres jednego roku - w punkcie, w którym zezwolenie zostało cofnięte z uwagi na zakłócanie porządku publicznego. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych mają charakter podmiotowo-przedmiotowy. Oznacza to, że cofnięcie zezwolenia odnosi się do konkretnego przedsiębiorcy oraz konkretnego punktu sprzedaży napojów alkoholowych. W praktyce przedsiębiorcy wykorzystują ten fakt występując o nowe zezwolenie w tym samym punkcie posługując się inną formą działalności gospodarczej (np. osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zakładają spółki prawa handlowego lub inna osoba z rodziny rejestruje działalność i występuje o zezwolenie) obchodząc tym samym sankcję związaną z cofnięciem zezwolenia. Wydaje się, że taki zakaz mógłby przyczynić się do wyeliminowania z rynku sprzedaży napojów alkoholowych nierzetelnych sprzedawców i zabezpieczenia miejsc, w których dochodzi do zakłócania porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych.

Postulat dotyczący waloryzacji stawek opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych również należy uznać za zasadny. Warto przypomnieć, że obecnie za całoroczne zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% oraz piwa przedsiębiorca płaci jedynie 525 zł (w pierwszym roku obowiązywania zezwolenia). Wysokość opłat nie była zmieniana od wielu lat i stawki te wydają się nie przystawać do obecnej rzeczywistości cenowej. Zwiększenie stawek opłat pozwoliłoby zwiększyć pulę środków przeznaczonych na realizację zadań gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, a także przyczyni się – po stronie przedsiębiorców - do bardziej racjonalnego podejmowania decyzji o rozpoczęciu działalności w przedmiocie sprzedaży napojów alkoholowych.

Oba powyższe postulaty wymagają poddania dalszym analizom przed rozpoczęciem ewentualnych prac legislacyjnych umożliwiających ich wdrożenie.

Odnośnie do postulatu dotyczącego zmiany przepisów dotyczących kontroli wieku osób nabywających napoje alkoholowe, wskazano wówczas na ujęty w Wykazie prac

legislacyjnych i programowych Rady Ministrów projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (numer w wykazie UD147), którego założenia stanowią odpowiedź m.in. na zdiagnozowany problem jakim są niepożądane i niebezpieczne praktyki dotyczące wyglądu opakowań napojów alkoholowych.

W projekcie ustawy zaproponowano m.in. zmianę w art. 15 ustawy, nakładającą na sprzedawców lub podających napoje alkoholowe obowiązek odmowy sprzedaży lub podania napojów alkoholowych osobom, które nie okazały dokumentu potwierdzającego ich wiek. Przy czym konstrukcja proponowanego przepisu obliuguje każdorazowo sprzedawcę lub podającego do żądania okazania powyższego dokumentu, w przypadku wątpliwości co do ukończenia przez nabywcę 18. roku życia. Obecnie, w przypadku wątpliwości co do pełnoletności nabywcy, sprzedający lub podający napoje alkoholowe jest uprawniony do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy.

Odnosnie zaś kwestii wprowadzenia zakazu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach o niewielkiej pojemności, z uwagi na obowiązujące przepisy ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o towarach paczkowanych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2255) wdrażającej dyrektywę PE i Rady ustanawiającą zasady dotyczące nominalnych ilości produktów w opakowaniach jednostkowych, która w załączniku nr 1 określa dopuszczalne nominalne ilości napojów alkoholowych, nie zidentyfikowano możliwości wprowadzenia zakazu sprzedaży tzw. „małpek”.

Niemniej jednak w 2021 r. z inicjatywy Ministra Zdrowia do kategorii opłat za zezwolenie na obrót hurtowy, o którym mowa w art. 9 ust. 1 i 2 ustawy, dodana została opłata dotycząca zaopatrywania w napoje alkoholowe o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml przedsiębiorców posiadających zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Opłata wynosi 25 zł za każdy litr 100% alkoholu w ww. opakowaniach, w które zaopatrzone sprzedawcę detalicznego.

Wpływy z opłaty stanowią w 50% dochód własny gmin. Pozostałe 50% stanowi przychód Narodowego Funduszu Zdrowia. Wpływy z opłat stanowiące dochód gminy przeznaczają na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu (zatem zadania własne samorządu gminy związane przykładowo z polityką społeczną, zdrowotną lub inne działania związane z profilaktyką lub rozwiązywaniem problemów związanych ze spożyciem alkoholu), z kolei przychody Narodowego Funduszu Zdrowia są przeznaczane na działania profilaktyczne i

świadczenia opieki zdrowotnej związane z opieką psychiatryczną, leczeniem uzależnień oraz innych następstw zdrowotnych spożycia alkoholu.

Przedstawiając powyższe uprzejmie informuję, że w związku z dużą liczbą uwag zgłoszonych do projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w tym uwag o charakterze rozszerzającym proponowane przez Ministerstwo Zdrowia rozwiązania, w najbliższym czasie planowane jest skierowanie projektu ustawy do ponownych konsultacji publicznych. W związku z tym uprzejmie wskazuję na możliwość zgłoszenia uwag do projektu ustawy w ramach etapu konsultacji publicznych. O takiej możliwości poinformowano także Pana Łukasza Sęka, Zastępcę Prezydenta Miasta Krakowa, w odrębnej korespondencji dotyczącej postulatów w zakresie zmian ustawy w czerwcu br.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Wojciech Konieczny
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/